፴፩ኛ ዓመት ቁጥር ፴፫
31st Year — No. 33

አዲስ አበባ ነሐሴ ፳፱ ቀን ፲፱፻፷፫ ዓ. ም.
Addis Ababa 4th September, 1971

የኢትዮጵያ ንጉሠ ነገሥት መንግሥት

ነጋሪት ፡ ጋዜጣ ።
NEGARIT GAZETA

የጋዜጣው ፡ ዋጋ ፤
ባገር፡ ውስጥ፡ ዓመት፡ $6
» » በ፮፡ ወር፡ $3
» » ያንዱ፡ $½
ለውጭ ፡ አገር፡ እጥፍ ፡ ይሆናል ።

በኢትዮጵያ ፡ ንጉሠ ፡ ነገሥት ፡ መንግሥት ፡
በጽሕፈት ፡ ሚኒስቴር ፡ ተጠባባቂነት ፡ የቆመ ።

በፖስት ፡ በወር ፡ አንድ ፡ ጊዜ ፡ ይታተማል ።
የፖስታ ፡ ሣጥን ፡ ቁጥር፡ ፩ሺ፴፰ (1364)

ማውጫ ።
፲፱፻፷፫ ዓ. ም.

CONTENTS
1971

ድንጋጌ ቁጥር ፶፮/፲፱፻፷፫ ዓ. ም.
ዕፀዋትንና አዝርእትን ለመጠበቅ የወጣ ድንጋጌ . . . . ገጽ ፪፻፷

Decree No. 56 of 1971
Plant Protection Decree . . . . Page 260

ድንጋጌ ቁጥር ፶፮/፲፱፻፷፫ ዓ. ም.
ዕፀዋትንና አዝርዕትን ለመጠበቅ የወጣ
ድ ን ጋ ጌ

ሞዓ አንበሳ ዘእምነገደ ይሁዳ
እኛ ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ
ሥዩመ እግዚአብሔር ንጉሠ ነገሥት ዘኢትዮጵያ

የዕፀዋትና የአዝርዕት ተባዮች መስፋፋት በኢትዮጵያ ዕፀዋትና አዝርዕት እንዲሁም በዕፀዋትና አዝርዕት ውጤቶች ላይ ከፍ ያለ ጉዳት የሚያመጣ በመሆኑ ፤

በእርሻ ወይም በዕፀዋትና በአዝርዕት ላይ ጉዳት የሚያመጡ መሆናቸው የታወቀ ወይም ጉዳት ሊያመጡ የሚችሉ ዕፀዋት ፤ አዝርዕት ፤ የዕፀዋትና የአዝርዕት ውጤቶች እና የዕፀዋት ወይም የአዝርዕት ባሕርይ ያላቸውም ሆኑ የሌላቸው ሌሎች ነገሮች ያለ ቁጥጥር ወደ ኢትዮጵያ እንዳይገቡ ወይም ከኢትዮጵያ እንዳይወጡ ማድረግ ጠቃሚ በመሆኑ ፤

ይህንንም በመፈጸም በኢትዮጵያ የዕፀዋትንና የአዝርዕትን ጤና መጠበቅና በሀገሪቱም ሆነ በውጭ አገር የዕፀዋትና የአዝርዕት ተባዮች እንዳይስፋፉ መከላከል አስፈላጊ በመሆኑ በተሻሻለው ሕገ መንግሥታችን በ፺፪ኛው አንቀጽ የተደነገገውን መሠረት በማድረግና የሚኒስትሮች ምክር ቤታችን የመከረበትን አይተን ቀጥሎ ያለውን ደንግገናል ።

፩/ አጭር አርእስት ፤

ይህ ድንጋጌ «የ፲፱፻፷፫ ዓ. ም. ዕፀዋትንና አዝርዕትን ለመጠበቅ የወጣ ድንጋጌ» ተብሎ ሊጠቀስ ይቻላል ።

፪/ ትርጉም ፤

የቃሉ አገባብ ሌላ ትርጉም ካልሰጠው በቀር ፤ በዚህ ድንጋጌና በድንጋጌውም መሠረት በሚሰጡት ፈቃዶችና በሚወጡት ደንቦች ውስጥ ፤

(፩) «ማጓጓዣ» ማለት ማንኛቸውም አውቶሞቢል፤ የጭነት መኪና ፤ የምድር ባቡር ፉርጎ ፤ እንስሳ፤ በእንስሳ የሚሳብ ተሽከርካሪ፤ አይሮፕላን ፤ ጀልባ ፤ ወይም ማንኛቸውም ሌላ ማጓጓዣ ማለት ነው ።

DECREE No. 56 of 1971
A DECREE TO PROVIDE FOR PLANT PROTECTION

CONQUERING LION OF THE TRIBE OF JUDAH
HAILE SELASSIE I
ELECT OF GOD, EMPEROR OF ETHIOPIA

WHEREAS, the spread of plant pests constitutes a serious damage to plants and plant products in Ethiopia; and

WHEREAS, it is important to regulate the uncontrolled importation into or exportation from Ethiopia of plants, plant products and other articles whether of a nature similar to plants or not, known to be or likely to be injurious to agriculture or to plants; and

WHEREAS, by so doing it is necessary both to protect and preserve the health of plants and plant products in Ethiopia and to prevent the spread of plant pests in the country or abroad;

NOW, THEREFORE, in accordance with Article 92 of Our Revised Constitution and upon the advice of Our Council of Ministers, We hereby decree as follows:

1. *Short Title*

This Decree may be cited as the "Plant Protection Decree, 1971".

2. *Definitions*

In this Decree and in licences, permits and regulations issued hereunder unless the context otherwise requires:

(1) "conveyance" shall mean any automobile, truck, lorry, railway car, animal, animal-drawn vehicle, aircraft, boat or any other means of transportation;

(፪) «የተመረዘ» ማለት እንደ ባክቴሪያ ፣ ፈንገስ ወይም ቫይረስ ባሉ በሽታ የሚያመጡ ነፍሳት የተጐዳ ወይም የተበከለ ማለት ነው ።

(፫) «የተወረረ» ማለት በትላትል ፣ በዘመሚት ፣ በኒማቶድ ወይም በሌላ ዓይነት የዕፀዋት ወይም የአዝርዕት ተባይ የተጐዳ ወይም የተበከለ ማለት ነው ።

(፬) «የተመረዘ ወይም የተወረረ ሥፍራ» ማለት ሚኒስትሩ በዕለት ጋዜጣዎች በሚያወጣው ማስታወቂያ የተመረዘ ወይም የተወረረ ሥፍራ ነው ብሎ የሚያስታውቀው የዕፀዋትና የአዝርዕት ተባይ ያለበት ማንኛውም ሥፍራ ማለት ነው ።

(፭) «ተቈጣጣሪ» ማለት ተቈጣጣሪ ተብሎ በሚኒስትሩ የተሰየመ ማንኛውም የመንግሥት ሠራተኛ ማለት ነው ።

(፮) «ሚኒስትር» እና «ሚኒስቴር» ማለት እንደየአግባቡ የእርሻ ሚኒስትር እና የእርሻ ሚኒስቴር ማለት ነው ።

(፯) «ፈቃድ» ማለት ዕፀዋት ፣ አዝርዕት ፣ የዕፀዋትና የአዝርዕት ውጤቶችና ሌሎችም ነገሮች ወደ ኢትዮጵያ እንዲገቡ ፣ ወይም ከኢትዮጵያ እንዲወጡ የሚያስችል ከሚኒስትሩ የሚሰጥ ሠነድ ማለት ነው ።

(፰) «የተባይ መግደያ» ማለት የዕፀዋትና የአዝርዕት ተባዮችን ለመከላከል ፣ ለማገድ ወይም ለመግደል የሚያገለግል በተፈጥሮ ያለ ወይም በሰው የተቀመመ መድኃኒት ማለት ነው ።

(፱) «ዕፀዋት ፣ አዝርዕትና የዕፀዋትና የአዝርዕት ውጤቶች» ማለት ማናቸውም ዛፎች ፣ ቁጥቋጦች ፣ ሐረጎች ፣ የዛፍ ክንፎች ፣ የእንጨት ግርዝ ፣ ሙጫዎች ፣ ተያይዘው የበቀሉ ሊጋዎች ፣ ዕንቡጦች ፣ ፍራፍሬዎች ፣ ደረቅ የውስጥ ፍሬዎችና ሌሎች ዘሮች ፣ ሥራ ሥሮች ፣ ቅጽል ቅጠሎች ፣ የአበባ ፍሬዎች ፣ መሬት ለመሬት የሚሔዱ ሥሮች ፣ ዝርዝሮች ፣ ቅጠሎች ፣ አበባዎችና በተፈጥሮ በመድረቅ ወይም በፋብሪካ በመሠራት ሁኔታ ያሉ ከእነዚሁ የሚገኙ ውጤቶች ማለት ነው ።

(፲) «የዕፀዋትና የአዝርዕት ተባይ» ማለት በማንኛውም የእድገት ደረጃ ላይ ያለ ትል ፣ ዘመሚት ፣ ኒማቶድ ፣ ቀንድ አውጣ ፣ ፕሮቶዞአ ወይም ሌላ የጀርባ አጥንት የሌለው እንስሳ ፣ የጀርባ አጥንት ያለው እንስሳ ፣ ባክቴሪያ ፣ ፈንገስ ፣ ተቀጽላ ወይም የነዚሁ የመራቢያ አካላቸው ፣ ቫይረስ ወይም ከዚህ በላይ ከተዘረዘሩት ከማንኛቸውም ጋር የሚዛመድ ወይም የሚመሳሰል ሕይወት ያለው ነገር ወይም ማንኛቸውንም ዕፀዋት ወይም አዝርዕት ወይም የእነዚህኑ ክፍል ፣ ወይም ማንኛቸውንም ከዕፀዋት ወይም ከአዝርዕት የተዘጋጀ ፣ የተሠራ ወይም በሌላ ዓይነት የተገኘ ውጤት በቀጥታም ሆነ በተዘዋዋሪ ሊጐዳ ወይም በሽታ ሊያመጣበት የሚችል ማናቸውም ነገር ማለት ነው ።

(፲፩) «ማግለል» ማለት የዕፀዋትና የአዝርዕት ተባዮች ፣ ዕፀዋት ፣ አዝርዕት ፣ የዕፀዋትና የአዝርዕት ውጤቶችና ሌሎች ነገሮች ወደተወሰኑ ሥፍራዎች እንዳይገቡ ወይም ከተወሰኑ ሥፍራዎች እንዳይወጡ ለመቈጣጠር በማለት ማግለል ፣ ከመሰሎቻቸው የዕፀዋትና የአዝርዕት ዓይነቶች ለይቶ ማሳደግ ወይም የዕፀዋትና የአዝርዕት ተባዮች እንዳያሰራጩ ለማድረግ ለዚሁ ተብሎ በተዘጋጀው ክልል ውስጥ ማሳደግ ማለት ነው ።

(2) "infected" shall mean injured or contaminated with a disease producing organism such as bacteria, fungi and virus;

(3) "infested" shall mean injured or contaminated by an insect, mite, nematode or other plant pest;

(4) "infected or infested area" shall mean any area or place in which a plant pest exists and which has been declared by the Minister by notice published in daily newspapers, to be an infected or infested area for the purposes hereof;

(5) "inspector" shall mean any public servant designated as such by the Minister;

(6) "Minister and Ministry" shall mean respectively the Minister and Ministry of Agriculture;

(7) "permit" shall mean a document issued by the Minister authorizing the import into or the export from Ethiopia of plants, plant products, and other articles;

(8) "pesticide" shall mean any natural or manufactured chemical used to control, suppress or kill plant pests;

(9) "plants and plant products" shall mean any trees, shrubs, vines, cuttings, grafts, scions, suckers, buds, fruits, pits and other seeds, roots, tubers, bulbs, rhizomes, shoots, leaves, flowers and products from any of them, whether in a natural, dried or manufactured state;

(10) "plant pest" shall mean any living stage of any insect, mite, nematode, slug, snail, protozoa, or other invertibrate animal, vertibrate animal, bacteria, fungis, other parasitic plant or reproductive part thereof, virus or any organism similar to or allied with any of the foregoing, or any infectious substance which can directly or indirectly injure or cause disease or damage in any plant or part thereof, or any processed, manufactured or other plant product;

(11) "quarantine" shall mean to isolate, to grow in isolation from like plant species, or to grow in an enclosure designed to prevent the dissemination of plant pests, with the intention of regulating the movement into or from a specified land area of plant pests, plants, plant products and other articles;

(፲፪) «መብሳት» ማለት ከዕፀዋቱ ወይም ከአዝርዕቱ ላይ የተፈጠረው ፈሳሽ እንዲፈስ ወይም ፈሳሹን ለመሰብሰብ [illegible] አድርጎ ዕፀዋቱን መቁረጥ ማለት ነው ።

(፲፫) «ማንጻት» ማለት አንድን ነገር ከመመረዝ ወይም ከመወረር ለማዳን በተባይ መግደያ መድኃኒቶች ማጠን ወይም መርጨት ፣ በቀዝቃዛ ወይም በሞቃት በታ ማኖር ፣ በሽታ የያዘውን ክፍል መቁረጥ ፣ ማጠብ ወይም ማጽዳት ማለት ነው ።

(፲፬) «ሌሎች ነገሮች» ማለት እርሻን ወይም ዕፀዋትን ወይም አዝርዕትን የሚጎዱ መሆናቸው የታወቀ ወይም ሊጎዱ የሚችሉ የዕፀዋት ባሕርይ ያላቸውም ሆኑ የሌላቸው ማናቸውም ነገሮች ማለት ነው ። በዚህም ብቻ ሳይወሰን ፣ አፈርን ፣ መያዣዎችን ፣ መሸፈኛዎችን ፣ መጠቅለያዎችንና የመሳሰሉትን ይጨምራል ።

፫/ ገቢና ወጪ ዕፀዋትን ፣ አዝርዕት እንዲሁም ውጤታቸውን የሚመለከት የሚኒስትሩ ሥልጣን ።

(፩) ሚኒስትሩ ፣ እርሻን የሚጎዱ ወይም ዕፀዋትንና አዝርዕትን የሚመርዙ ወይም የሚወርሩ መሆናቸው የታወቀውን ወይም ሊሆኑ የሚችሉትን ማናቸውንም ዕፀዋት ፣ አዝርዕት ፣ የዕፀዋት ወይም የአዝርዕት ውጤት ፣ ሌሎች ነገሮችንና የዕፀዋት ወይም የአዝርዕት ተባይ ወደ ኢትዮጵያ እንዳይገቡና ከኢትዮጵያም እንዳይወጡ ለመከልከል ፣ ለመወሰንና ለመቈጣጠር ሥልጣን አለው ።

(፪) ከዚህ በላይ የተመለከተው ጠቅላላ አነጋገር ሳይወሰን ፣ ሚኒስትሩ በዚህ ድንጋጌ መሠረት በሚያወጣው ደንብ ፣

(ሀ) የዕፀዋት ወይም የአዝርዕት ተባይ ሊኖርበት የሚችል ማንኛቸውም ዕፀዋት ፣ አዝርዕት ፣ የዕፀዋት ወይም የአዝርዕት ውጤት ወይም ሌሎች ነገሮች ወደ ኢትዮጵያ ከመግባታቸው ወይም ወደ ኢትዮጵያ እንዲገቡ ከመቅረባቸው በፊት ከሚኒስትሩ ፈቃድ እንዲኖር ለማድረግ ፣

(ለ) ማንኛቸውንም ዕፀዋት ወይም አዝርዕት ሊመርዝ ወይም ሊወርር የሚችል ማንኛቸውም ዕፀዋት ፣ አዝርዕት ፣ የዕፀዋት ወይም የአዝርዕት ውጤት ወይም ሌሎች ነገሮች ወደ ኢትዮጵያ ከመግባታቸው በፊት እንዲመረመሩና ስለምርመራው ውጤት የምስክር ወረቀት እንዲኖራቸው ለማድረግ ፣

(ሐ) የዕፀዋትንና የአዝርዕትን ጤንነት የሚያመለክት የወጪ ምስክር ወረቀት ለመስጠት ፣

(መ) የተመረዙ ወይም የተወረሩ ወይም ማንኛቸውንም ዕፀዋት ፣ አዝርዕት ፣ የዕፀዋት ወይም የአዝርዕት ውጤት ወይም ሌሎች ነገሮች ሊመርዙ የሚችሉ ከውጪ ወደ ኢትዮጵያ የሚገቡ ማንኛቸውም ዕፀዋት ፣ አዝርዕት ፣ የዕፀዋትና የአዝርዕት ውጤት እንዲሁም ሌሎች ነገሮች እንዲነጹ ለማድረግ ፣

(ሠ) (፩) ማናቸውም ዕፀዋት ፣ አዝርዕት ፣ የዕፀዋት ወይም የአዝርዕት ውጤት ወይም ሌሎች ነገሮች ከኢትዮጵያ ወደ ውጪ የተላኩበት ወይም ከውጪ ወደ ኢትዮጵያ የመጡበትንና ፣

(12) "tapping" shall mean to cut or injure a plant in such a manner as to cause the natural juice to flow from the plant or to collect the juice or the results of such cutting or injury;

(13) "treatment" shall mean to subject to an action such as to fumigate or spray with pesticides, expose to wet or dry heat or cold temperature, to excise any part, or to wash or to clean with the intention of disinfecting or disinfesting the object involved;

(14) "other articles" shall mean any matter or things whether of a nature similar to plants or not, known to be or likely to be injurious to agriculture or to plants. It shall, without limitation, include soil, containers, coverings, wrappings, packing materials, etc.

3. *Powers of the Minister Relating to Imports and Exports of Plants and Plant Products*

(1) The Minister shall have the power to prohibit, restrict and regulate the importation into and the exportation from the Empire of any plants, plant products, and any other articles and plant pests known to be or likely to be injurious to agriculture or to infect or infest any plant.

(2) Without limiting the generality of the foregoing, the Minister shall have the power, by regulations issued hereunder:

(a) to require that a permit be obtained from the Ministry before any plant, plant products or other articles likely to harbor any plant pest, may be imported or offered for import into Ethiopia;

(b) to require the inspection before import into or export from Ethiopia of any plant, plant product or any other articles likely to infect or infest any plant, and the obtaining of a certificate of result of such inspection;

(c) to issue phytosanitary export certificates;

(d) to require the treatment of any imported plant, plant products or other articles infected or infested or likely to infect or infest any plant, plant products or other articles;

(e) to require the treatment of any conveyance;

(i) used in connection with the export or import of any plant, plant products or other articles; and

(፪) የተመረዘ ወይም የተወረረ ወይም ማናቸውንም ዕፀዋት ፤ አዝርዕት ፤ የዕፀዋት ወይም የአዝርዕት ውጤት ወይም ሌሎች ነገሮች ሊመርዝ ወይም ሊወርር የሚችል ፤

ማናቸውም ማጓጓዣ እንዲነፃ ለማድረግ ፤

(ረ) ዕፀዋት ፤ አዝርዕት የዕፀዋትና የአዝርዕት ውጤቶችና ሌሎች ነገሮች በተወሰኑ ወደቦች ወይም በሮች ብቻ እንዲገቡ ለማድረግ ፤

(ሰ) ከውጪ ወደ ኢትዮጵያ የገቡ ዕፀዋት ፤ አዝርዕት የዕፀዋትና የአዝርዕት ውጤቶች ወይም ሌሎች ነገሮች በተወሰነ ሥፍራ እንዲገለሉ ወይም ተይዘው እንዲቆዩ ለማድረግና በዚህ ሁኔታ በሚቆዩበት ጊዜ ሊፈጸሙ የሚገቡትን ጥንቃቄዎች ለመወሰን ፤

(ሸ) ከውጪ ወደ ኢትዮጵያ የሚገቡ ወይም እንዲገቡ የቀረቡ ዕፀዋት ፤ አዝርዕት ፤ የዕፀዋትና የአዝርዕት ውጤቶች ወይም ሌሎች ነገሮች ጤናማ መሆናቸውን የሚያስረዳ ከላኪው አገር የተሰጠ የምስክር ወረቀት እንዲኖራቸው ለማድረግ ፤ ሥልጣን አለው ።

፬/ በኢትዮጵያ ውስጥ የዕፀዋትና የአዝርዕት ተባዮችን የሚመለከት የሚኒስትሩ ሥልጣን ፤

(፩) ሚኒስትሩ በኢትዮጵያ ውስጥ የዕፀዋትና የአዝርዕት ተባዮች እንዳያጠቁ ወይም እንዳይስፋፉ ለማገድና ለመቈጣጠር ተገቢውን ሁሉ ለማድረግ ሥልጣን አለው ።

(፪) ከዚህ በላይ በተመለከተው ጠቅላላ አነጋገር ሳይወሰን ፤ ሚኒስትሩ በዚህ ድንጋጌ መሠረት በሚያወጣው ደንብ ፤

(ሀ) በዕፀዋት ወይም በአዝርዕት ተባይ የተመረዙትን ወይም የተወረሩትን ወይም ማናቸውንም ዕፀዋት ፤ አዝርዕት ፤ የዕፀዋትና የአዝርዕት ውጤቶች ወይም ሌሎች ነገሮች ሊመርዙ ወይም ሊወርሩ የሚችሉትን ማናቸውንም ዕፀዋት ፤ አዝርዕት ፤ የዕፀዋትና የአዝርዕት ውጤቶች ወይም ሌሎች ነገሮች ለማንፃት ፤ ለማጥፋትና ለማስወገድ ፤

(ለ) ማናቸውም ዕፀዋት ፤ አዝርዕት የዕፀዋትና የአዝርዕት ውጤቶች ወይም ሌሎች ነገሮች ከሥፍራ ወደ ሥፍራ እንዳይዘዋወሩ ወይም እንዳይጓጓዙ ለመከልከል ፤ ለመወሰንና ለመቈጣጠር ፤

(ሐ) ማናቸውንም የእጸዋትና የአዝርዕት ተባይ ለመቈጣጠርና ለማጥፋት ፤

(መ) በሚኒስትሩ አስተያየት የዕፀዋትና የአዝርዕት ተባዮች በሌላ አኳኋን በቶሎ ወይም በአጥጋቢ ሁኔታ ለመቈጣጠር የማይቻል የሆነ እንደሆነ ማንኛቸውም ዕፀዋትና አዝርዕት በመላ ኢትዮጵያ ወይም በኢትዮጵያ ውስጥ በተወሰነ ሥፍራ እንዳይዘዋወር ፤ እንዳይተከል ፤ እንዳይዘሩና እንዳይመረት ለመከልከል ፤ ለመወሰንና ለመቈጣጠር ፤

(ሠ) ተለይተው የታወቁ የዕፀዋትና የአዝርዕት ተባዮች ሲገቡ መግባታቸው እንዲነገረው ለማድረግ ፤

(ረ) ተለይተው የታወቁ የዕፀዋትና የአዝርዕት ተባዮች ወይም የተመረዙ ዕፀዋትና አዝርዕት ዓይነቶች እንዲሰበሰቡና እንዲላኩለት ለማድረግ ፤

(ii) infected or infested or likely to infect or infest any plant, plant products or other articles;

(f) to require that plants, plant products or other articles be imported only at specified ports or places of entry;

(g) to require the quarantine or detention of imported plants, plant products or other articles in any specified place, and prescribe the precautions to be observed during such quarantine or detention; and

(h) to require that a phytosanitary certificate from the country of origin accompany plants, plant products or other articles imported or offered for import into Ethiopia.

4. *Powers of the Minister Relating to Plant Pests Within Ethiopia.*

(1) The Minister shall have the power to take all appropriate measures for the prevention and control of attacks by or the spread of plant pests within Ethiopia.

(2) Without limiting the generality of the foregoing, the Minister shall have the power by regulations issued under Article 9 hereof:

(a) to treat, destroy and dispose of any plant, plant products, or other articles infected or infested or likely to infect or infest any plant, plant products or other articles;

(b) to prohibit, restrict and regulate the removal or transport of any plant, plant products or other articles from one area to another;

(c) to control and destroy any plant pest;

(d) to prohibit, restrict and regulate the movement, cultivation and harvesting of any plant in any specified area, if in the opinion of the Minister, plant pests cannot be otherwise readily or adequately controlled or eradicated;

(e) to require the reporting of the occurrence of any specified plant pest;

(f) to require the collection and transmission of specimens of any specified plant pest or infected plant;

(ሰ) በኢትዮጵያ ውስጥ የዕፀዋትና የአዝርዕት ተባዮች እንዳያጠቁ ወይም እንዳይስፋፉ ለማገድ ወይም ለመቆጣጠር [illegible]በት የሚገባውን የአተካከል ፣ የማጽዳት ፣ የአሰባሰብና የአዘዋወር ሁኔታና እንዲሁም የሚደረጉትን ጥንቃቄዎችና አድራጎቶች ለይቶ ለመወሰን፤

(ሸ) ለሽያጭ ወይም ለለውጥ የሚሆኑ አዝርዕትና ዕፀዋት ለሚያድጉባቸው የችግኝ ማልሚያ ሥፍራዎች ፈቃድ ለመስጠትና መልሶም ለመውሰድ ፤ የችግኝ ማልሚያ ሥፍራዎችን ለመመርመርና በችግኝ ማልሚያ ሥፍራዎች ውስጥ ወይም ውጪ የሚያድጉትን ዕፀዋትና አዝርዕት ሽያጭ ወይም ዝውውር ለመወሰን፤

(ቀ) ማንኛቸውንም ዕፀዋትና አዝርዕት በተባይ ሊመርዝ ወይም ሊወርር የሚችል ማንኛቸውም ነገር የተቀመጠበት ወይም የተጓጓዘበት መሆኑ የታወቀን ወይም የተጠረጠረን ማንኛቸውንም ሕንፃ ወይም ማጓጓዣ እንዲነፃ ለማድረግ ፤

(በ) በዕፀዋትና በአዝርዕት ተባይ የተመረዙ ወይም የተወረሩ ሥፍራዎችን ለማግለል እና ፤

(ተ) በዕፀዋትና በአዝርዕት ተባይ የተመረዙ ወይም የተበከሉ ማንኛቸውም ዕፀዋትና አዝርዕት እንዳይበጡ ለመከልከል ፤ ለመወሰንና ለመቈጣጠር ፤ ሥልጣን አለው ።

፭/ የተባይ መግደያን የሚመለከት የሚኒስትሩ ሥልጣን ፤

ሚኒስትሩ የተባይ መግደያዎች ወደ ኢትዮጵያ እንዳይገቡ ፤ በኢትዮጵያም ውስጥ እንዳይሠሩና እንዳይሸጡ ለመከልከል ፤ ለመወሰንና ለመቈጣጠር ሥልጣን አለው ።

፮/ ስለ ውክልና ፤

ሚኒስትሩ ፤ በአንቀጽ ፲ ከተሰጠው ሥልጣን በቀር በዚህ ድንጋጌ የተመለከተውን ሌላውን ሥልጣን ለተቈጣጣሪዎችና ለሌሎች የመንግሥት ሠራተኞች ለመስጠት ይችላል ።

፯/ የተቈጣጣሪዎች ግዴታዎች ፤

(፩) ተቈጣጣሪዎች በዚህ ድንጋጌ መሠረት ተግባራቸውንና ሥራቸውን ሲያከናውኑ የሚያገባው ሰው ሲጠይቃቸው የመታወቂያ ወረቀታቸውን ያሳያሉ ።

(፪) ተቈጣጣሪዎች በዚህ ድንጋጌ መሠረት ተግባራቸውንና ሥራቸውን ሲያከናውኑ የዚህን ድንጋጌና በዚህም ድንጋጌ መሠረት የሚወጡትን ደንቦች ውሳኔዎች ይከተላሉ ።

፰/ ወደንብረት የመግባት ሥልጣን ፤

ማንኛውም ተቈጣጣሪ ይህን ድንጋጌ በመከተል በሚወጡት ደንቦች መሠረት በማንኛቸውም ዕፀዋትና አዝርዕት ፤ የዕፀዋትና የአዝርዕት ውጤቶች ወይም ሌሎች ነገሮች ላይ የዕፀዋትና አዝርዕት ተባይ መኖሩን ለማወቅ ፤ በማንኛውም ተቈጣጣሪ ትእዛዝ ወይም በዚህ ድንጋጌ መሠረት በሚወጣው ደንብ የሚፈለገው ግዴታ መፈጸም አለመፈጸሙን ለማረጋገጥና በዚህ ድንጋጌ አንቀጽ ፱ ንዑስ አንቀጽ (፫) መሠረት አስፈላጊው እንዲፈጸም ለማድረግ ተገቢ በሆነ በማንኛቸውም ጊዜ ከመኖሪያ ቤት በቀር ከማንኛቸውም መሬት ፤ ማጓጓዣ ወይም ሕንፃ መግባት ይችላል ። ስለሆነም ተቈጣጣሪው ከማንኛቸውም መሬት መጓጓዣ ወይም ሕንፃ ከመግባቱ በፊት በመሬቱ ላይ ፤ በሕንፃው ውስጥ ኗሪ የሆነ ወይም ማጓጓዣውን የያዘው ሰው ያለ እንደሆነ ለመግባት ማሰቡን ለዚሁ ሰው ማስታወቅ አለበት ።

(g) to specify the methods of planting, cleaning, cultivation, harvesting and movement to be adopted and the precautions and measures to be taken for the prevention or control of attack by or the spread of plant pests within Ethiopia;

(h) to issue and revoke licences for, and to inspect nurseries in which plants are reared for the purpose of sale or barter and to regulate the sale or removal of plants, whether reared in nurseries or not;

(i) to require the treatment of any building or conveyance known or suspected to have been used for the storage or transport of anything likely to infect or infest any plant;

(j) to quarantine infected or infested areas;

(k) to prohibit, restrict and regulate the tapping of any infected or infested plants.

5. *Powers of the Minister Relating to Pesticides.*

The Minister shall have the power to prohibit, restrict and regulate the importation into and the manufacture and sale of pesticides within Ethiopia.

6. *Delegation of Powers.*

Except his power under Article 10, the Minister may delegate his other powers hereunder to inspectors and other public servants.

7. *Obligations of Inspectors*

(1) When engaged in the discharge of their duties or functions hereunder, inspectors shall, upon request by any interested person, produce their authorization.

(2) Inspectors shall, in the performance of their duties and functions, hereunder, act in accordance with the provisions hereof and of any regulations issued hereunder.

8. *Right of Entry*

Any inspector may, in accordance with regulations issued herunder enter any land, conveyance, or building other than a dwelling house at any reasonable time for the purpose of discovering plant pests in any plant, plant products or other articles and of ascertaining whether any directive of any inspector or requirement of any regulations issued hereunder has been complied with, and of causing measures to be taken under paragraph (3) of Article 9 hereof; provided, however, that before entering any land, conveyance, or building the Inspector shall notify the occupier, if present, of his intention so to enter.

9. ... የሆኑ ሰዎች የሚ... ።

(፩) በኢትዮጵያ ውስጥ በማንኛቸውም መሬት ላይ ኗሪ የሆነ ማንኛቸውም ሰው ወይም በመሬቱ ላይ ኗሪ የሆነው ሰው በሌላ ጊዜ የመሬቱ ባለቤት ፤ በዚህ ድንጋጌ መሠረት የሚወጡትን ደንቦች በመከተል እንዲፈጽም የሚፈለግበትን እድራጎትና የዕፀዋትና የአዝርዕት ተባይን ለማጥፋት ፡ ለመቀነስ ወይም እንዳይስፋፋ ለማገድና ዕፀዋቱና አዝርዕቱ የተመረዙ ወይም የተወረሩ ወይም የሚመረዙ ወይም የሚወረሩ ቢሆኑም ዕፀዋቱን ለማጥፋት ጭምር ተቈጣጣሪው በጽሑፍ በሚሰጠው መምሪያ የሚያዝዘውን ሁሉ ይፈጽማል ። ስለሆነም የጠቅላይ ግዛቱ ከፍተኛ የእርሻ ሹም በጽሑፍ ሳይፈቅድ ማንኛውም ተቈጣጣሪ ማንኛቸውንም ሕይወት ያለው ዕፀዋትና አዝርዕት እንዲጠፋ የሚያዝ መምሪያ ሊሰጥ አይችልም ።

(፪) ሁለት ወይም ከሁለት በላይ ሆነው በአንድ መሬት ላይ በአንድነት ኗሪ የሆኑ ወይም የጋራ ባለቤት የሆኑ ሰዎች ሲሆኑ በዚህ አንቀጽ ለተመለከተው ጉዳይ እያንዳንዳቸው በመሬቱ ላይ እንደአለ እንደአንድ ኗሪ ወይም ባለቤት ሆነው ይቈጠራሉ ።

(፫) ማንኛቸውም የተባለው የመሬት ባለቤት ወይም በመሬቱ ላይ ኗሪ የሆነ ማንኛቸውም ሰው በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) መሠረት እንዲፈጽም የሚፈለግበትን ማንኛውንም እድራጎት ሳይፈጽም ሲቀር ተቈጣጣሪው የተባለውን እድራጎት እንዲፈጽም የሚያደርግ መሆኑን በመግለጽ ከሰባት (፯) ቀን አስቀድሞ የጽሑፍ ማስታወቂያ በመስጠት የተባለው እድራጎት እንዲፈጸም ማድረግ ይችላል ። ከዚህ በኋላ የተባለው የመሬት ባለቤት ወይም በመሬቱ ላይ ኗሪ የሆነ ሰው እንደትእዛዙ ካለመፈጸሙ የተነሣ የሚደርስበት (ቅጣት) እንደተጠበቀ ሁኖ ፤ እድራጎቱ እንዲፈጸም ለማድረግ የሚያስፈልገውን ወጪ ሁሉ ለመክፈል ግዴታ ይኖርበታል ። ወጪውም ለመንግሥት ተከፋይ ይሆናል ።

፲. ደንቦች ።

ሚኒስትሩ የዚህን ድንጋጌ ውሳኔ በሚገባ ለመፈጸም ደንቦች ማውጣት ይችላል ። ስለሆነም ዕፀዋት ፤ አዝርዕት የዕፀዋትና አዝርዕት ውጤቶችና ሌሎች ነገሮች የሚነዱበትን የሚመረመሩበትንና በጉምሩክ በኩልም የሚተላለፉበትን ሥነ ሥርዓት የሚመለከቱ ደንቦች ለማውጣት የሚችለው አግባብ ካላቸው ሚኒስትሮችና የመንግሥት መሥሪያ ቤቶች ጋር ከተመካከረበት በኋላ ነው ።

፲፩. የቅጣት ውሳኔዎች ።

ማናቸውም ሰው ፤

(፩) የዕፀዋትና አዝርዕት ተባይ መሆኑን እያወቀ የተባለውን ተባይ ወደኢትዮጵያ አግብቶ የተገኘ እንደሆነ፤ ወይም—

(፪) አንድ ተቈጣጣሪ የተመደበለትን ተግባር ሲያከናውን ሆነ ብሎ ያደናቀፈ እንደሆነ ፤ ወይም—

(፫) ያለ በቂ ምክንያት ከአንድ ተቈጣጣሪ የተሰጠውን ሕጋዊ ትእዛዝ ያልፈጸመ እንደሆነ ፤ ወይም—

(፬) በሌላ አኳኋን የዚህን ድንጋጌ ውሳኔ ወይም በዚሁ መሠረት የሚወጣውን ማንኛውንም ደንብ ተላልፎ የተገኘ ወይም ያልፈጸመ እንደሆነ ፤

9. *Obligations of Occupiers and Owners of Land*

(1) Every occupier or, in the absence of the occupier, every owner of land within Ethiopia shall take all such measures as he may be required to take by virtue of this Decree and any regulations issued hereunder and such other measures as are reasonably necessary for the eradication, reduction or prevention of the spread of any plant pest which an Inspector may by directive in writing order him to take, including the destruction of plants, whether the same are or would be infected: provided, however, that no directive requiring the destruction of any living plant shall be made by an Inspector without the approval in writing of the Senior Agricultural Officer of the Teklay Gizat.

(2) Each of two or more joint occupiers or joint owners of land shall be deemed an occupier or owner for the purposes of this Article.

(3) Where any such occupier or owner fails to take any measure which he is required to take under paragraph (1) of this Article, the Inspector, on giving not less than seven (7) days' notice in writing of his intention so to do, may cause such measures to be taken; such occupier or owner shall thereupon, without prejudice to any penalty to which he may have become liable as a result of such failure, be liable to pay all the costs of such undertaking, which costs shall be recoverable as a debt due to the Government.

10. *Regulations*

The Minister may issue regulatoins for the proper carrying out of the provisions hereof, provided that he shall consult the appropriate Ministries and Public Authorities before issuing regulations relating to the treatment and inspection of plants, plant products and other articles, and the procedures to be followed in clearing imports and exports thereof.

11. *Penal Provisions*

Any person who:

(1) knowing the same to be a plant pest, introduces any such pest into Ethiopia or into any cultivated land within Ethiopia; or

(2) wilfully obstructs or interferes with an inspector in the performance of his assigned duties; or

(3) without reasonable excuse fails to comply with any lawful order given by an inspector; or

(4) otherwise contravenes or fails to comply with any provision hereof or any regulations made hereunder: